

Hof van Cassatie van België

Arrest

, handel drijvende onder de naam wonende te , ingeschreven in het handelsregister te
onder nummer ,

eiser,

vertegenwoordigd door Mr.

, advocaat bij het Hof van Cassatie, met

kantoor te

, alwaar keuze van woonplaats wordt gedaan.

tegen

1. ., wonende te

2. wonende te

3. ., wonende te

verweerders,

vertegenwoordigd door Mr.

, advocaat bij het Hof van Cassatie, met kantoor te

, alwaar keuze van woonplaats wordt gedaan.

I. Bestreden uitspraak

Het cassatieberoep is gericht tegen een arrest, op 14 december 1998 gewezen door het Hof van Beroep te Antwerpen.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadsheer heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal heeft geconcludeerd.

III. Middelen

Eiser voert in zijn verzoekschrift twee middelen aan.

1. Eerste middel

Geschonden wettelijke bepalingen

de artikelen 19, 23, 24, 25, 26, 584, 1039 en 1042 van het Gerechtelijk Wetboek.

Aangevochten beslissing

Het bestreden arrest heft de aan eerste en tweede verweerders bij beschikking van de Voorzitter van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Hasselt van 6 april 1995, bevestigd bij arrest van het Hof van Beroep te Antwerpen van 14 april 1997, opgelegde maatregelen gedeeltelijk op vanaf 2 juni 1997, dag van de inleidende dagvaarding, op grond van de overweging dat het voortbestaan van het wederrechtelijk karakter van het instandhouden en het gebruik met het oog op exploitatie van de betwiste constructies ingevolge de door huidige verweerders aangevoerde nieuwe elementen ogenschijnlijk niet meer aannemelijk is gemaakt, op grond van de volgende motieven :

“(…) Dat (eiser) ten aanzien van de eis van eerste en tweede (verweerders) ten onrechte het gezag van gewijsde van eerdere rechterlijke beslissingen inroept die gewezen werden door de rechter in kort geding en door de beslagrechter zowel in eerste aanleg als in hoger beroep ;

Dat de rechter in kort geding tussen de partijen reeds eerder voorlopige maatregelen heeft genomen ; dat deze maatregelen bij voorraad werden uitgesproken in afwachting van de berechting van het bodemgeschil ; dat eerste en tweede (verweerders) nieuwe en gewijzigde omstandigheden, zoals zij beweren, aan de grondslag van hun eis hebben gelegd, die eraan in de weg staan dat het gezag van gewijsde van eerdere bij voorraad genomen kort geding – beslissingen zouden worden tegengeworpen ;

Dat de tussenkomsten van de beslagrechter een ander voorwerp hadden dan de onderhavige eis van de (verweerders) zodat ook ten aanzien daarvan het gezag van gewijsde thans niet kan ingeroepen worden ;

(…)

(…) Dat de ontwikkelingen die zich sedert de uitspraak van het voormelde arrest van 14 juli 1997 (lees : 14 april 1997) hebben voorgedaan ongetwijfeld gelden als nieuwe en gewijzigde omstandigheden ;

Dat eerste en tweede (verweerders) immers voor de strafrechter werden vervolgd om ‘... in een landschappelijk waardevol agrarisch gebied (te) een vroeger stal te hebben omgevormd tot woning, een hoge schuurloopstal en een machineloods, een open landbouwmachinewerkplaats en twee hondenhokken te hebben gebouwd of verbouwd zonder voorafgaandelijke schriftelijke en uitdrukkelijke vergunning van het college van burgemeester en schepenen en vanaf 23 februari 1993 voormeld bouwwerk in stand te hebben gehouden’ ; dat zij ook plichtig werden verklaard aan deze ten laste gelegde feiten bij vonnis van 12 april 1994 ; dat de verweerders werden veroordeeld tot geldboeten en bovendien op vordering van de burgerlijke partijen, waaronder (eiser), tot het herstel van de plaatsen in de vorige staat met inbegrip van de afbraak van de wederrechtelijk opgerichte constructies ;

Dat eerste en tweede (verweerders) tegen deze veroordeling hoger beroep instelden ;

Dat de tijdsbepaling van de ten laste gelegde feiten bij arrest van het hof van beroep van 8 september 1998 werd gepreciseerd als volgt : ‘... (ten aanzien van ‘het bouwen of verbouwen’) in de loop van de jaren 1970 tot 1993 ... (ten aanzien van ‘het in stand houden’) vanaf 23 februari 1993 tot 1 december 1993’ ;

Dat tevens akte werd verleend aan de burgerlijke partijen, het Vlaams Gewest en de gemachtigde ambtenaar, van de afstand van hun eis als burgerlijke partijen ; dat in het arrest werd vastgesteld dat (de verweerders) ondertussen vrijwillig waren overgegaan tot de afbraak van de machineloods, de open landbouwwerkplaats en de hondenhokken en dat zij met betrekking tot de woning, resultaat van de verbouwing van een stal, en de hoge schuur-loopstal op 12 juni 1995 een regularisatievergunning verkregen hadden ; dat tevens werd vermeld dat aan de regularisatie ook de betaling was verbonden van een bij transactie bepaalde som en dat (de verweerders) deze betaling hadden uitgevoerd ; dat dan ook door het hof werd geconstateerd dat : ‘... de betaling tot gevolg heeft dat de publieke vordering, en hiermee samenhangend het recht van de overheid om enig herstel te eisen, vervallen ...’ ;

Dat (eiser) weliswaar inroept dat hij zich niet neergelegd heeft bij het verlenen van de bouwvergunning van 12 juni 1995 ; dat blijkt dat hij op 10 augustus 1995 een verzoekschrift tot nietigverklaring heeft neergelegd bij de Raad van State en dat hij tevens een strafrechtelijke klacht met burgerlijke partijstelling indiende bij de onderzoeksrechter te Hasselt wegens valsheid in geschrifte en gebruik van valse stukken ; dat niet betwist is dat dit gerechtelijk onderzoek nog niet werd beëindigd ; dat het hof in voormeld arrest in strafzaken de heropening van de debatten heeft bevolen en tegelijk de verdere behandeling van de zaak heeft geschorst totdat definitief zal zijn beslist over de feiten die het voorwerp uitmaken van de ingediende strafklacht ;

Dat volstaat dat de aan eerste en tweede (verweerders) aangewreven bouwovertredingen, waarvoor zij aanvankelijk werden vervolgd, thans geen voorwerp meer zijn van een vordering tot herstel van het Vlaams Gewest noch van de gemachtigde ambtenaar ; dat (de verweerders) het instandhouden van de gebouwen en constructies in kwestie steunen op een aan hen verleende bouwvergunning ;

Dat (eiser) aanvoert dat een verval van de strafvordering met betrekking tot de wederrechtelijke oprichting en instandhouding tot december 1993 een nieuwe strafvordering op grond van de thans bestaande toestand niet in de weg staat ; dat hij het wederrechtelijk karakter van de thans bestaande toestand op stedenbouwkundig vlak blijft inroepen, steunend op de onregelmatigheid van de bouwvergunning, op het beweerde verval van de ondertussen verlengde bouwvergunning bij gebrek van tijdige aanvang van de vergunde werken en op het ontbreken van de vereiste milieuvergunning ;

Dat (eiser) echter niet aantoont dat tegen de huidige toestand op stedenbouwkundig vlak nog enig bezwaar zou bestaan aan de zijde van het Vlaams Gewest,

of de gemachtigde ambtenaar ; dat hij evenmin heeft aangetoond dat de thans bestaande toestand voorwerp zou zijn van een strafvordering op grond van inbreuken op de Stedenbouwwet ; dat overigens blijkt dat het college van burgemeester en schepenen van op 20 mei 1996 aan eerste (verweerder) nog een bouwvergunning verleende, na gunstig advies van de gemachtigde ambtenaar, tot het uitbreiden van de nieuwe te bouwen stal, vergund op 12 juni 1995, met een mestopslagplaats ;

(...) Dat weliswaar in acht te nemen is dat de uitvoering van deze bouwvergunningen, die werden verleend voor een inrichting waarvoor een milieuvergunning nodig is, zou kunnen geschorst zijn met toepassing van artikel 5, § 1, van het Milieuvergunningsdecreet en artikel 56 Vlarem I ;

Dat deze schorsing krachtens artikel 5, §1, 2^e al., Milieuvergunningsdecreet de termijn van verval (art. 52 van de Stedenbouwwet – artikel 50 decreet betreffende de ruimtelijke ordening) slechts doet ingaan op de dag waarop de milieuvergunning wordt verleend ; dat de bouwvergunning naar luid van artikel 5, § 1, 3de al., Milieuvergunningsdecreet vervalt op de dag van de weigering van de milieuvergunning in laatste aanleg ;

Dat het college van burgemeester en schepenen van bij beslissing van 29 januari 1996 aan derde (verweerder) een milieuvergunning verleende ; dat deze vergunning o.m. door (eiser) werd aangevochten waarna de bestendige deputatie van de provincie op 25 juli 1996 besliste tot de weigering van de milieuvergunning ;

Dat derde (verweerder) hiertegen een annulatieberoep instelde bij de Raad van State ; dat dit rechtsmiddel niet belet dat de milieuaanvraag van derde (verweerder) in laatste aanleg werd afgewezen, waaruit (eiser) echter ten onrechte afleidt dat ook meteen de gehele bouwvergunning van eerste en tweede (verweerders) vervallen is ; dat deze bouwvergunning immers overeenind blijft in de mate dat de (verweerders) rechten op uitbating zouden kunnen putten op andere vergunningen die bestaanbaar zijn met de thans geldende milieuwetgeving ;

Dat eerste (verweerder) in dit verband laat gelden dat de uitbating vergund is ingevolge aktenemingsbesluiten, waarvan derde (verweerder) het voordeel door eenvoudige aangifte zou kunnen overnemen ; dat de (verweerders) wat dit laatste betreft verwijzen naar de

milieuaanvraag van derde (verweerder) van 1 december 1995 en naar het aktenemingsbesluit van het college van burgemeester en schepenen van van 6 januari 1997 ;

Dat derde (verweerder) samen met zijn annulatieberoep een verzoek richtte tot de Raad van State om de schorsing van de tenuitvoerlegging van de beslissing van de bestendige deputatie van 25 juli 1996 te verkrijgen ;

Dat de auditeur bij de Raad van State in zijn verslag van 14 oktober 1996 tot de conclusie kwam dat het verzoek van derde (verweerder) tot schorsing moest worden verworpen ; dat partijen geen beslissing van de Raad van State over de gevorderde vernietiging hebben voortgebracht ;

Dat de redenen die de auditeur bij de Raad van State ten grondslag van zijn verslag heeft gelegd nochtans terzake dienend zijn om de ogenschijnlijke rechten van partijen te bepalen ; dat hij meende te kunnen vaststellen dat voor de exploitatie van de inrichting te reeds de volgende vergunningen golden :

- vergunning voor het exploiteren van een rundveebedrijf voor 70 runderen en 159 m3 mestopslag die verleend was bij aktenemingsbesluit van 22 oktober 1990 van het college van burgemeester en schepenen van ,

- vergunning voor de bovengrondse opslag van 5.500 liter stookolie, toegekend bij aktenemingsbesluit van 22 november 1993 van het voormelde van burgemeester en schepenen ;

Dat de weigering van de betwiste milieuvergunning, volgens de auditeur bij de Raad van State, aan derde (verweerder) geen ernstig nadeel berokkende omdat hij ook zonder de betwiste milieuvergunning moet geacht worden te beschikken over de voormelde vergunningen, minstens dat hij op zeer eenvoudige wijze, door een simpele melding, over die vergunning zou kunnen beschikken ; dat het, volgens dezelfde auditeur bij de Raad van State, derde (verweerder) toegelaten is verder te exploiteren op basis van de aktenemingsbesluiten van 22 oktober 1990 en van 22 november 1993 en de milieuvergunningsweigering derde (verweerder) enkel belette het veeteeltbedrijf te veranderen door bijvoeging van een perceel grond met oprichting van een nieuwbouw ;

Dat (eiser) deze gedachtengang, die de (verweerders) tot hun verweer hebben gemaakt, niet afdoende heeft weerlegd ; dat het college van burgemeester en schepenen van op 6 januari 1997 er overigens akte van genomen heeft dat de overname van het bedrijf van eerste (verweerder) door derde (verweerder) nog steeds van toepassing is ;

Dat (eiser) wel aanvoert dat het college van burgemeester en schepenen van door (de verweerders) werd misleid naar aanleiding van de aktenemingsbesluiten ; dat deze zouden steunen op valse verklaringen ; dat waar er met de door (eiser) op die wijze opgewekte schijn met betrekking tot de beweringen van (eiser) nog in zijn voordeel rekening werd gehouden door het hof in het arrest van 14 juli (lees : april) 1997,

thans geconstateerd wordt dat (eiser) de bodemrechter nog steeds niet heeft gediërd aangaande de beweerdte onregelmatige aktenemingen ; dat deze laatste als administratieve rechtshandelingen onverminderd blijven gelden, terwijl eiser ondertussen, d.w.z. meer dan één jaar na de uitspraak van voormeld arrest, nog steeds geen initiatief heeft genomen om zijn beweringen ten gronde te laten beoordelen ; dat (eiser), integendeel, heeft laten blijken de bij voorraad genomen maatregel door middel van de invordering van dwangsommen te willen uitputten om op die wijze de facto zijn beweerd recht ten laste van (de verweerders) te halen ;

(...) dat het voorbestaan van het wederrechtelijk karakter van het instandhouden en het gebruik met het oog op exploitatie van de betwiste constructies ingevolge de door (de verweerders) aangevoerde nieuwe elementen, met name de afstand van het Vlaams Gewest en van de gemachtigde ambtenaar van hun vordering tot herstel, het tussenarrest in strafzaken van dit hof van 8 september 1998, het verslag van de auditeur bij de Raad van State inzake de schorsing van de milieuvergunningen, en de houding van (eiser) met betrekking tot de betwisting over de grond van de aktenemingen thans ogenschijnlijk niet meer aannemelijk is gemaakt ;

Dat er dan ook geen aanleiding meer bestaat om het opgelegde verbod ten laste van eerste en tweede (verweerders) te handhaven en evenmin om dit verbod uit te breiden tot derde (verweerder) in zoverre het de instandhouding betreft van de thans reeds bestaande door de bouwvergunning van 12 juni 1995 vermelde constructie alsmede het gebruik ervan voor de uitbating van een veeteeltbedrijf met 70 runderen en bijhorende mestopslag van 159 m3 en bovengrondse opslag van 5.500 liter stookolie”.

Grieven

De beschikking van de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, zetelend in kort geding, is zoals elke andere eindbeslissing, bekleed met het gezag van gewijsde.

De omstandigheid dat de beschikking in kort geding geen nadeel mag berokkenen aan de zaak zelf, doet hieraan geen afbreuk.

Het gezag van gewijsde van de beschikking in kort geding houdt in dat de voorzitter zijn beschikking niet kan intrekken of wijzigen tenzij de feitelijke omstandigheden gewijzigd zijn.

Het Hof van Beroep te Antwerpen, heeft in het in kracht van gewijsde getreden arrest van 14 april 1997, gewezen in kort geding, geoordeeld dat de huidige eerste en tweede verweerders ogenschijnlijk wederrechtelijk gebouwen hadden opgericht en op dat tijdstip ook grotendeels in stand hielden.

Dit arrest heeft daartoe op blz. 9, tweede tot vierde alinea, overwogen dat de bouwvergunning van 12 juni 1995 ogenschijnlijk niet als een rechtvaardiging in aanmerking kon worden genomen om de betrokken gebouwen te behouden, er werkzaamheden aan, in of met gebruik van uit te voeren en/of deze gebouwen in exploitatie te nemen.

Het Hof van Beroep te Antwerpen, zetelend in kort geding, had aldus steunend op de schijn van rechten van partijen, voorlopig het geschil tussen eiser en eerste en tweede verweerders beslecht betreffende de vraag of de bouwvergunning van 12 juni 1995 kon gelden als rechtvaardiging om de betrokken gebouwen te behouden, er werkzaamheden aan, in of met gebruik van uit te voeren en/of deze gebouwen in exploitatie te nemen.

Deze beslissing is met gezag van gewijsde bekleed. De rechter heeft tenminste zijn rechtsmacht overeenkomstig artikel 19 van het Gerechtelijk Wetboek over dit geschilpunt uitgeput.

Het bestreden arrest, eveneens gewezen in kort geding, stelt niet vast dat de feitelijke omstandigheden inzake de staat van de opgerichte bouwwerken en de erin aanwezige exploitatie gewijzigd zijn sedert het arrest van 14 april 1997, en stelt evenmin vast dat de vergunningssituatie van verweerders sedert dit arrest gewijzigd is.

De door het bestreden arrest aangenomen “nieuwe omstandigheden” (de afstand van het Vlaams Gewest en van de gemachtigde ambtenaar van hun herstellvordering in de strafprocedure tegen huidige eerste en tweede verweerders, het tussenarrest in strafzaken van het Hof van Beroep te Antwerpen van 8 september 1998, het verslag van de auditeur bij de Raad van State inzake de schorsing van de milieuvergunningsweigering en de houding van huidige eiser met betrekking tot de betwisting over de grond van de aktenemingen) houden geen wijziging van de feitelijke omstandigheden in, doch dienen enkel tot een nieuwe evaluatie van de ogenschijnlijke rechten van de partijen ten aanzien van dezelfde ongewijzigde feitelijke omstandigheden.

Het is de rechter in kort geding niet toegelaten, bij ongewijzigde feitelijke omstandigheden, na te gaan of de schijn van rechten van de partijen die in een eerdere beslissing werd vastgesteld, nog aannemelijk is.

De omstandigheid dat het Vlaams Gewest en de gemachtigde ambtenaar afstand hebben gedaan van hun herstellvordering in de strafprocedure tegen huidige eerste en tweede verweerders, en de vaststelling in het tussenarrest in strafzaken van het Hof van Beroep te Antwerpen van 8 september 1998 dat de publieke vordering vervallen is, kunnen een ander licht werpen op de ogenschijnlijke rechten van de partijen ten aanzien van de vraag of de bouwvergunning van 12 juni 1995 als een rechtvaardiging kan in aanmerking worden genomen om de betrokken gebouwen te behouden, er werkzaamheden aan, in of met gebruik van uit te voeren en/of deze gebouwen in exploitatie te nemen, doch maken geen gewijzigde feitelijke omstandigheden uit die de rechter in kort geding toelaten zijn beschikking, gesteund op de schijn van rechten van partijen ten aanzien van voormelde vraag, te wijzigen.

Het verslag van de auditeur bij de Raad van State over de vordering tot schorsing van de milieuvergunningsweigering kan bezwaarlijk als “nieuwe omstandigheid” gelden, nu dit verslag dateert van 14 oktober 1996, dus van voor het arrest van 14 april 1997.

Een dergelijk auditoraatverslag kan een ander licht werpen op de ogenschijnlijke rechten van de partijen ten aanzien van de vraag of de bouwvergunning van 12 juni 1995 als een rechtvaardiging in aanmerking kan worden genomen om de betrokken gebouwen te behouden, er werkzaamheden aan, in of met gebruik van uit te voeren en/of deze gebouwen in exploitatie te nemen, doch maakt geen gewijzigde feitelijke omstandigheid uit die de rechter in kort geding toelaat zijn beschikking, gesteund op de schijn van rechten van partijen ten aanzien van voormelde vraag, te wijzigen.

Hetzelfde geldt ook voor de houding van huidige eiser met betrekking tot de betwisting over de grond van de aktenemingen.

Hieruit volgt dat het bestreden arrest het gezag van gewijsde van het arrest van het Hof van Beroep te Antwerpen van 14 april 1997 miskent (schending van de artikelen 23, 24, 25, 26 van het Gerechtelijk Wetboek) en zijn beslissing niet naar recht verantwoordt (schending van de artikelen 19, 584, 1039 en 1042 van hetzelfde wetboek).

2. Tweede middel

Geschonden wettelijke bepalingen

artikel 149 van de Grondwet ;

artikel 50 van het decreet van 22 oktober 1996 betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996 ;

artikel 52 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en de stedenbouw.

Aangevochten beslissing

Het bestreden arrest, na te hebben vastgesteld dat nieuwe omstandigheden erop wijzen dat huidige verweerders ogenschijnlijk het instandhouden van de gebouwen en constructies steunen op de op 12 juni 1995 verleende bouwvergunning, en na tevens te hebben vastgesteld dat nieuwe omstandigheden erop wijzen dat huidige verweerders ogenschijnlijk over een milieuvergunning beschikken om in deze gebouwen en constructies een veeteeltbedrijf uit te baten met 70 runderen en bijhorende mestopslag van 159 m3 en bovengrondse opslag van 5.500 liter stookolie, heft de aan eerste en tweede verweerders bij beschikking van de Voorzitter van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Hasselt van 6 april 1995 (bevestigd bij arrest van het Hof van Beroep te Antwerpen van 14 april 1997) opgelegde verboden die van toepassing zijn tot eerste en tweede verweerders de vereiste en niet door het eventueel ontbreken van een milieuvergunning geschorste bouwvergunning kunnen voorleggen, gedeeltelijk op.

Grieven

De bouwvergunning die krachtens artikel 50, tweede lid, van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996, en artikel 52 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en de stedenbouw, op verzoek van de betrokkene met één jaar is verlengd, vervalt wanneer de vergunninghouder binnen het jaar na deze verlenging niet met de werken is begonnen.

Het verval van de bouwvergunning brengt met zich mee dat de vergunningshouder zich niet meer kan beroepen op het bestaan ervan.

Zowel uit de wetsgeschiedenis als uit de doelstelling van de wet blijkt dat de termijn die bepaald is in hogervermeld artikel 52 van de stedenbouwwet en hogervermeld artikel 50 van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening niet vatbaar is voor schorsing, zelfs niet wegens overmacht.

De termijn enkel kan worden verlengd door een nieuwe tussenkomst van de overheid, op de wijze bepaald in het tweede lid van de betrokken bepaling.

Eiser in zijn regelmatig voorgelegde appelconclusie het volgende had aangevoerd (syntheseconclusie, blz. 24-26) :

“Verval van de stedenbouwkundige vergunning dd. 12.06.1995.

M.b.t. de eveneens steeds ingeroepen stedenbouwkundige vergunning dd. 12.06.95 laat (eiser) thans bovendien gelden dat deze vergunning intussen vervallen is, nog los van het precair en valse karakter van dit door de verweerders 1 en 2 en hun zoon ingeroepen stuk en nog los van het feit dat deze vergunning geen rechtvaardiging inhield voor de thans nog overblijvende wederrechtelijke gebouwen.

(...)

D. (...) bij gebreke van geldige aanvang van de werken, (dient) intussen de bouwvergunning als vervallen beschouwd te worden gezien het verstrijken van de vervaltermijn van één jaar :

Artikel 52 Stedenbouwwet stelt uitdrukkelijk :

‘Indien de vergunninghouder binnen een jaar na afgifte van de vergunning niet met de werken is begonnen, is de vergunning vervallen.

Op verzoek van de betrokkenen kan het schepencollege de vergunning echter met een jaar verlengen.’

Nu is het wel zo dat het schepencollege van alweer zeer welwillend en in openlijke samenspanning met de overtreder een verlenging (eenmalig) van de bouwvergunning toestond op 28.05.1996 met één jaar, doch dat intussen deze nieuwe en totaal inopportuun verlengde termijn is verstreken.”

Het bestreden arrest laat na te antwoorden op dit middel waarin het vervallen van de bouwvergunning werd aangevoerd wegens het verstrijken van de wettelijk bepaalde termijn voor de aanvang van de werken.

Geen enkele van de motieven van het bestreden arrest biedt immers een antwoord op dit middel.

Het motief van het bestreden arrest dat “geïntimeerde (huidige eiser) niet aantoont dat tegen de huidige toestand op stedenbouwkundig vlak nog enig bezwaar zou bestaan aan de zijde van het Vlaams Gewest, of de gemachtigde ambtenaar” biedt geen antwoord, of althans geen passend antwoord op het middel van eiser.

De bouwvergunning die niet tijdig ten uitvoer is gelegd, vervalt van rechtswege en dit verval is niet onderworpen aan de af- of aanwezigheid van bezwaren van de genoemde overheden.

Uit de omstandigheid dat tegen de huidige toestand op stedenbouwkundig vlak geen bezwaar bestaat aan de zijde van het Vlaams Gewest, of de gemachtigde ambtenaar kan niet worden afgeleid dat de vervaltermijn voor de tenuitvoerlegging van de bouwvergunning niet is verstreken.

Hieruit volgt dat het arrest, dat op het niet-vervallen karakter van de bouwvergunning van 12 juni 1995 steunt om aan de eerste en tweede verweerders bij beschikking van de Voorzitter van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Hasselt van 6 april 1995 (bevestigd bij arrest van het Hof van Beroep te Antwerpen van 14 april 1997) opgelegde verboden gedeeltelijk op te heffen, niet antwoordt op een middel door eiser in regelmatig neergelegde conclusies (aangevoerd) en derhalve niet regelmatig met redenen is omkleed (schending van artikel 149 van de Grondwet), minstens artikel 50 van het decreet van 22 oktober 1996 betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996 (oud artikel 52 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en de stedenbouw) schendt.

IV. Beslissing van het Hof

1. Eerste middel

Overwegende dat overeenkomstig artikel 584, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek, de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, in de gevallen die hij spoedeisend acht, bij voorraad uitspraak doet in alle zaken, behalve die welke de wet aan de rechterlijke macht onttrekt ;

Overwegende dat het voorlopig karakter van de maatregelen die de kortgedingrechter neemt hem toelaat die maatregelen in te trekken of te wijzigen wanneer er zich nieuwe of gewijzigde omstandigheden voordoen;

Dat als dergelijke omstandigheden kunnen beschouwd worden de feitelijke omstandigheden die de partijen niet konden kennen op het ogenblik dat de kortgedingrechter maatregelen heeft genomen of die zich sedertdien hebben voorgedaan ;

Overwegende dat het bestreden arrest als nieuwe omstandigheden aanneemt het arrest van het hof van beroep van 8 september 1998 waarin is vastgesteld dat :

1. de verweerders ondertussen vrijwillig zijn overgegaan tot de afbraak van de machineloods, de open landbouwwerkplaats en de hondenhokken en dat zij met betrekking tot de woning, resultaat van de verbouwing van een stal en de hoge schuurloopstal een regularisatievergunning hadden verkregen waaraan een betaling was verbonden van een bij transactie bepaalde som en zij deze betaling hadden uitgevoerd ;

2. de betaling tot gevolg heeft dat de publieke vordering, en hiermee samenhangend het recht van de overheid om enig herstel te eisen, vervallen ;

3. akte werd verleend aan de burgerlijke partijen, het Vlaams Gewest en de gemachtigde ambtenaar, van de afstand van hun eis als burgerlijke partijen ;

Overwegende dat het arrest op grond hiervan vermocht te beslissen dat het voortbestaan en het wederrechtelijk karakter van het instandhouden en het gebruik met het oog op exploitatie van de betwiste constructies thans ogenschijnlijk niet meer aannemelijk is gemaakt ; dat er dan ook geen aanleiding meer bestaat om het opgelegde verbod ten laste van de eerste twee verweerders te handhaven en evenmin om dit verbod uit te breiden tot de derde verweerder in zoverre het de instandhouding betreft van de thans reeds bestaande door de bouwvergunning van 12 juni 1995 vermelde constructie alsmede het gebruik ervan voor de uitbating van een veeteeltbedrijf met 70 runderen en bijhorende mestopslag van 159 m³ en bovengrondse opslag van 5.500 liter stookolie ;

Dat het arrest zodoende geen van de aangewezen wetsbepalingen schendt ;

Dat het middel in zoverre niet kan worden aangenomen ;

Overwegende verder dat uit het arrest van 14 april 1997 blijkt dat de door de derde verweerder gevraagde milieuvergunning op 25 juli 1996 werd geweigerd ; dat dit arrest oordeelt dat door deze weigering de verweerders niet over de wettelijke vereiste bouwvergunningen beschikken en “dat de bouwvergunning van 12 juni 1995 strekkende tot regularisatie, uitbreiding en

sanering van het landbouwbedrijf derhalve niet als een rechtvaardiging in aanmerking kan genomen worden om de niet vergunde gebouwen te behouden, er werkzaamheden aan, in of met gebruik voor uit te voeren en/of deze gebouwen in exploitatie te nemen” ;

Dat dit arrest aldus over de bouwvergunning oordeelt enkel als een gevolg van een geweigerde milieuvergunning ;

Dat het middel in zoverre feitelijke grondslag mist ;

2. Tweede middel

Overwegende dat het arrest de syntheseconclusie van eiser verwerpt en beantwoordt met de reden dat de uitvoering van deze bouwvergunningen, die werden verleend voor een inrichting waarvoor een milieuvergunning nodig is, zou kunnen geschorst zijn met toepassing van artikel 5, § 1, van het Milieuvergunningsdecreet en artikel 56 Vlare I ; dat deze schorsing, krachtens artikel 5, § 1, tweede lid, van het Milieuvergunningsdecreet, de termijn van verval van artikel 52 van de Stedenbouwwet – (artikel 50 van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening) slechts doet ingaan op de dag waarop de milieuvergunning wordt verleend ; dat de bouwvergunning naar luid van artikel 5, § 1, derde lid, van het Milieuvergunningsdecreet vervalt op de dag van de weigering van de milieuvergunning in laatste aanleg ;

Dat het middel in zoverre feitelijke grondslag mist ;

Overwegende verder dat het arrest niet vaststelt dat de werken waarvoor bouwvergunningen werden verleend niet werden aangevangen ; dat het Hof niet bevoegd is om die feitelijke gegevens te onderzoeken ;

Dat het middel in zoverre niet ontvankelijk is ;

OM DIE REDENEN,

HET HOF,

Verwerpt de voorziening ;

Veroordeelt eiser in de kosten.

De kosten begroot op de som van vierhonderd negenentachtig euro tweeënvijftig cent jegens de eisende partij en op de som van honderd euro vierennegentig cent jegens de verwerende partijen.

Aldus geoordeeld door het Hof van Cassatie, eerste kamer, te Brussel, door afdelingsvoorzitter
de raadsheren

18 APRIL 2002

, en uitgesproken in openbare terechtzitting van achttien april tweeduizend en twee door afdelingsvoorzitter , in aanwezigheid van advocaat-generaal , met bijstand van .